

David's Children

MEFARSHIM PACKET

Unnit 5.1 - Amnon and Tamar (Perek 13)

Introduction

1. Mishna Torah, Hilchos Tefillah 12:12

וְלֹא כָּל הַמְקַרְאוֹת מִתְרַגְּמִין בְּצַבּוֹר. (בראשית לה כב) "מַעֲשֵׂה רְאוּבֵן" ו(במדבר ו כב כז) "בְּרַכַּת פְּהִימָי" וּמַעֲשֵׂה הַעֲגָל מִן (שמות לב כא) "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן" עַד (שמות לב כה) "וַיִּרְא מֹשֶׁה אֶת הָעַם" וְגו' וְעוֹד פְּסוּק אֶחָד (שמות לב לה) "וַיִּגַּף ה' אֶת הָעַם" כָּלֵם נִקְרָאִין וְלֹא מִתְרַגְּמִין. וּבְמַעֲשֵׂה אֲמִנוֹן בְּמָקוֹם שְׁנֵאמַר (שמואל ב יג א) "אֲמִנוֹן בֶּן דָּוִד" נִקְרָא וְלֹא מִתְרַגְּמִין:

Amnon's Condition (13:1-5)

Who is Amnon in relation to Tamar?

2. II Shmuel 3:2-5

ב ג, ב וילדו (ויילדו) לְדָוִד בְּנִים, בְּחֶבְרוֹן; וַיְהִי בְּכוֹרוֹ אֲמִנוֹן, לְאֲחִיעֶזֶר הַיִּזְרְעֵאלִי. ב ג, ג, ג ומשנהו כְּלָאֵב, לֹאֲבִיגַל (לְאֲבִיגַיִל) אִשְׁתּוֹ נָבָל הַכְּרֵמְלִי; וְהַשְּׁלִשִׁי אֲבִשְׁלוֹם בֶּן-מַעֲכָה, בֵּת-תַּלְמִי מֶלֶךְ גִּשׁוּר. ב ג, ד וְהַרְבִּיעִי, אֲדֹנִיָּה בֶן-חַגִּית; וְהַחֲמִישִׁי, שְׁפָטִיָּה בֶן-אֲבִיטָל. ב ג, ה וְהַשְּׁשִׁי יִתְרֵעַם, לְעִגְלָה אִשְׁתּוֹ דָּוִד; אֵלֶּה יְלָדָיו לְדָוִד, בְּחֶבְרוֹן. {פ}

There are so many things wrong here, but first and foremost: one's sister or half sister is off limits for any relationship?

3. Malbim 13:1

אמנם בכל הפרשה קראה אחותי, ובזה אנו מוכרחים אל קבלת חכמינו זכרונם לברכה, שמעכה אם תמר היתה יפת תואר ובא עליה דוד ביאה ראשונה במלחמה ונתעברה מתמר בנכריותה, ומדין תורה היא מותרת לאמנון כי בנך הבא מן העכו"ם אינו קרוי בנך, וזה שכתוב ולא בשלום בן דוד אחות יפה שבאמת בדיון תורה רק אבשלום שנוולד אחר שנתגיירה קרוי בן דוד, וכן דייק ויאהבה אמנון בן דוד:

4. Abarbanel 13:1

והנראה אלי בזה הוא שאבשלום ותמר שניהם היו בני דוד ושניהם ילדה אותם מעכה אחרי שנתגיירה, ולכן קראה אמנון 'אחותי' והיא גם היא אמרה אחי הוא², ודוד ואבשלום שניהם אמרו 'אמנון אחיך', ועל כן אמר אבשלום אליה 'החרישי אחיך הוא אל תשיתי לך', לפי שבהיותו אחיו ראוי שלא תפרסם את נבלתו. אמנם בתחילת הסיפור אמר "לאבשלום בן דוד אחות³ יפה", לפי שראה הכתוב לייחסה אליו להיותה בת אביו ובת אמו, ולפי שהוא התעורר לנקום את נקמתה, אשר נמשך מזה מה שנמשך בין אבשלום ואביו, ולפי שהיא היתה עם מעכה אמה ואולי בבית אבשלום היו יושבות גם קודם זה, לכן ייחסה הכתוב אליו בעצם וראשונה. ועם זה סיפר הכתוב מיד "ויצר לאמנון להתחלות בעבור תמר אחותו", ר"ל שלהיותה אחותו, ראה שהיה בלתי אפשר לשכב עמה, ואם היתה מותרת להינשא אליו כמו שחשבו האנשים⁴ האלה שלמים הם אתנו⁵, ולמה לא אמר אמנון לאביו שיתנה לו לאשה? וזו באמת היתה עצה יותר הגונה ממה שיעצו יונדב לעשות. אבל האמת יורה דרכו, שהיה זה בלתי אפשר כפי הדין והתורה. ואמנם מה שאמרה תמר "דבר נא אל המלך כי לא ימנעני ממך"⁶, לא אמרה כי אם להינצל מידו ומהצד שאבאר, ותנחומין של הבל⁷ היו ורצתה לדחותו בקש⁸, אף כי בדבוריה העירה על אמתת הדבר באמרה "כי לא יעשה כן בישראל אל תעשה את הנבלה הזאת" (יג, יב), ר"ל היותה ערוותו. הנה אם כן בזה התיישבו הדברים כולם והותרה השאלה הראשונה.

Who is Yonadov?

5. Malbim 13:3

ויונדב איש חכם מאד באמת תואר חכם הנמצא בכתבי הקדש סתם, יבא על המשתמש בדרך החכמה לטוב לא לרע, וכן בא פה על צד זה, וספר חכמת יונדב משני פנים:

What is this grand plan?

6. Radak, ad loc.

וי"מ כי הוא טעם למלת ויפלא בעיני אמנון אע"פ שהוא עשה באחרונה כלומר נפלא בעיניו הדבר היאך יוכל לשכב עמה כי לא היתה יוצאה מביתה כי היא בתולה ודרך הבתולות בישראל להיות צנועות בבית ולא תצאנה החוצה ויונדב היה חכם ובעל תחבולות ויעץ אמנון תחבולה שתבא לפניו ואמרו ויונדב איש חכם מאד חכם להרע ולרשעה:

7. Malbim 13:5

ואמרת אליו תבא נא תמר אחותי באמת לא עלה ע"ד יונדב שיעשה הנבלה הזאת, רק שם בפיו דבריו שמתוכם יכיר המלך שהוא חושק בתמר אחותו וחולה עבודה עד מות, ובזה ידע שיתננה לו לאשה אחר שמותרת לו מן הדין, וגם שעל ידי שישלחנה אליו בהכרח, יוכל לגלות לה את כל לבו, ותתוצה גם היא בהרגישה אהבתו אליה וחליה בעבורה

The Rape (13:6-14)

Did David just miss the message?

8. Malbim 13:7

וישלח דוד וכו' ועשי לו הבריה ולא הזהיר שיברה מידה, כי לא חשב שאמנון מקפיד דוקא לאכול מידה שאז היה שם על לבו ולא היה משלחה אליו:

Tamar's Desolation (13:15-22)

Why does he hate her so much afterwards?

9. Rashi 13:15

וישנאה אמנון - אמרו רבותינו נימא נקשרה לו ועשאתו כרות שפכה:

10. Metzudos David 13:15

(טו) וישנאה - אולי גדפתו בדברים ומה' היתה זאת לגלות חרפתו בקהל רב:

11. Radak 13:15

(טו) וישנאה אמנון - זאת השנאה היתה סבה מאת השם כדי להגדיל החרפה בשלחו אותה מביתו ויהיה אבשלום יותר שונא אותו עד מות עד שחשב להרגו וזה המעשה היה עונש דוד על מעשה בת שבע ואוריה שבעונש ההוא נעשית בביתו זמה הבאה לידי חרב לקיים מה שאמר לו הנביא לא תסור חרב מביתך וכן בדבר אבשלום זמה וחרב הכל מדה כנגד מדה

What is the significance of Kesones Pasim?

12. Alshich, ad loc.

והכוונה כי כל מי שיראנה בכתונת פסים על לבושיה, יכיר כי בתולה בת המלך היא, והולכת יחידה בשווקים וברחובות, כדאי בזיון, כי אין דרך שאר נשים ללבוש על לבושיהם כתונת פסים: